

MER, SMB, Habitatoets BritNed-verbinding

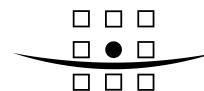
Bijlage grensoverschrijdende aspecten

BritNed Development Limited

25 augustus 2005

Rapport

9M3538

ROYAL HASKONING

HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Barbarossastraat 35
Postbus 151
6500 AD Nijmegen
+31 (0)24 328 42 84 Telefoon
024-3239346 Fax
info@nijmegen.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel MER, SMB, Habitattoets BritNed-verbinding
Bijlage grensoverschrijdende aspecten
Verkorte documenttitel MER, SMB, Habitattoets BritNed
Status Rapport
Datum 25 augustus 2005
Projectnaam MER, SMB, Habitattoets BritNed-verbinding
Projectnummer 9M3538
Opdrachtgever BritNed Development Limited
Referentie 9M3538/R026/HTI/Nijm
Auteurs Drs. P.C.W. Voet

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
2 ROUTEONTWIKKELING	3
2.1 Routeontwikkeling innen de territoriale wateren	3
2.2 Routeontwikkeling op het Nederlands Continentaal Plat	3
3 EFFECTEN	5
3.1 Fysische effecten	5
3.2 Ecologische effecten	6
3.3 Effecten op gebruiksfuncties	8
4 CONCLUSIE	11

1 INLEIDING

Deze bijlage gaat nader in op de milieueffecten van de voorgenomen activiteit in relatie tot het Espoo verdrag. In het Espoo verdrag wordt bepaald dat het publiek en de betrokken autoriteiten in het buitenland geïnformeerd moeten worden over bepaalde projecten in naburige landen. Dat is alleen het geval als er sprake is van belangrijke nadelige grensoverschrijdende gevolgen voor het milieu.

Voor de volgende aspecten van de BritNed-verbinding is onderzocht of er sprake is van belangrijke nadelige grensoverschrijdende effecten:

- de routekeuze (hoofdstuk 2);
- effecten op het fysisch milieu (hoofdstuk 3.1);
- effecten op de ecologie (hoofdstuk 3.2);
- effecten op gebruiksfuncties (hoofdstuk 3.3).

In hoofdstuk 4 van deze bijlage worden de conclusies beschreven.

2 ROUTEONTWIKKELING

2.1 Routeontwikkeling innen de territoriale wateren

Binnen de Nederlandse territoriale wateren (de 12 mijlszone) worden de alternatieve routes van de BritNed-verbinding met name bepaald door de beschikbare aanlandingslocaties en het zoveel mogelijk vermijden van effecten op het milieu, de natuur en de gebruiksfuncties, zoals bijvoorbeeld zandwinning en scheepvaart. Met andere woorden: de routeontwikkeling binnen de territoriale is vrijwel onafhankelijk van de routeontwikkeling buiten de territoriale wateren. Wel zullen de uiteindelijk te kiezen routes in deze gebieden op elkaar moeten aansluiten.

De relatief zuidelijk ligging van de Engelse aanlandingslocatie (Grain) veroorzaakt een zekere voorkeur voor een zuidelijk route naar de zuidzijde van de Maasvlakte, omdat daarmee een kortere verbinding ontstaat. Daarop wordt hierna nog nader ingegaan, bij de routeontwikkeling op het Continentaal plat.

2.2 Routeontwikkeling op het Nederlands Continentaal Plat

Tracéontwikkeling

De verbinding tussen de tracédelen in Nederlandse en Engelse territoriale wateren (de 12 mijl zones) loopt over het Continentaal Plat, door de Exclusieve Economische Zones (EEZ) van beide landen. In theorie zou de besluitvorming over de routes op het Nederlandse en Britse deel van het Continentaal Plat kunnen leiden tot een discontinuïteit in het tracé, ter plaatse van de grens tussen de beide landen. Uit de beschikbare en verrichte onderzoeken is echter gebleken dat zich op volle zee weinig of geen kwetsbare natuurwaarden bevinden en dat de dichtheid en trefkans daarvan van plaats tot plaats nauwelijks verschilt, althans binnen het zoekgebied voor de BritNed-verbinding (zie figuur 4.15 in deel 1 van het MER). De inpassing in de EEZ wordt in de praktijk alleen plaatselijk bepaald door nautische overwegingen (met name de voorkeur om vaarwegen haaks te kruisen). In de praktijk is het daarom geen enkel probleem om de routes in de EEZ van beide landen op elkaar te laten aansluiten, zonder concessies te doen aan een vanuit milieuoogpunt goede tracékeuze binnen het NCP. Dit geldt zowel voor de zuidelijke routes als voor de alternatieve noordelijke route. Deze routes worden daarom hoofdzakelijk bepaald door de noodzakelijk aansluiting op de routes binnen de territoriale wateren en niet door de inpassing in de EEZ zelf. (zie paragraaf 2.1).

Tracélengte

In hoofdstuk 7 blijkt uit de routevergelijkingen dat een zuidelijke route de voorkeur heeft. De keuze voor een zuidelijke route resulteert in een korter tracé op het Britse deel van het Continentaal Plat. De noordelijke route leidt tot een langer tracé op het Brits Continentaal Plat. De milieuvordelen van een kortere route in de EEZ zijn echter beperkt, omdat zoals gezegd op volle zee weinig of geen kwetsbare natuurwaarden voorkomen en om dat de dichtheid en trefkans van kwetsbare natuurwaarden in het zoekgebied voor de BritNed-verbinding in de EEZ weinig ruimtelijk weinig variëren. De kosten van de noordelijke route zijn echter wel hoger, door de grotere benodigde kabellengte.

Geen tracé door het Belgisch Continentaal Plat

De zuidelijke zeeroute ligt dicht bij het gebied waar het Belgisch, Nederlands en Britse deel van het Continentaal Plat aan elkaar grenzen. De Zuidelijke zeeroute loopt op korte afstand van het Belgisch deel van het Continentaal Plat, maar kruist dit niet. De Zuidelijke zeeroute zou nog iets korter en directer zijn, wanneer het tracé wel een klein stukje door het Belgisch Continentaal Plat zou lopen. Het verschil in tracélengte en milieueffecten is echter verwaarloosbaar. Er zijn vier redenen waarom de Zuidelijke zeeroute het Belgisch grondgebied *niet* doorkruist:

- Op het Belgisch Continentaal Plat, nabij het Nederlands en Brits Continentaal Plat ligt een druk verkeersscheidingsstelsel (zie kaart 4.5 in de kaartenbijlage). Drukke verkeersscheidingsstelsels zijn bij de routeontwikkeling zoveel mogelijk vermeden, om de kans op hinder en aanvaringen tijdens de installatie van de kabel zoveel mogelijk te beperken (zie paragraaf 1.6 in de bijlage bij hoofdstuk 4 van het MER).
- Langs de grens met het Belgisch Continentaal Plat liggen op het Nederlands Continentaal Plat twee telecomkabels: Farland en UK-Netherlands 12 (zie kaart 10.6 in de kaartenbijlage). De Zuidelijke zeeroute loopt parallel langs deze kabels in noordelijke richting tot in het Brits Continentaal Plat. Op het Brits Continentaal Plat worden deze kabels, zo veel mogelijk loodrecht gekruist in de nabijheid van de locatie waar ook de Backton – Zeebrugge pijplijn de genoemde telecomkabels kruist. Het voordeel van een loodrechte kruising is dat het contactgebied wordt verkleind en dat de benodigde voorzieningen voor een kruising, zoals betonnen matten of een steenbestorting, ook kleiner zijn.
- Langs de grens met het Belgisch Continentaal Plat liggen zandgolven op het Nederlands Continentaal Plat. De oriëntatie van deze zandgolven is dezelfde als de oriëntatie van de grens tussen het Belgisch en Nederlands Continentaal Plat en van de hiervoor genoemde telecomkabels. Een parallelligging met de telecomkabels heeft daarmee als voordeel dat de Zuidelijke zeeroute in dit gebied ook parallel ligt aan de zandgolven (zie kaart 4.7 in de kaartenbijlage). De voordelen van een ligging parallel aan zandgolven zijn uitgebreid beschreven in paragraaf 1.2 van de bijlage bij hoofdstuk 4 van het MER (eenvoudiger installatie, minder grondverzet).
- Het vermijden van het Belgisch grondgebied heeft als voordeel dat de BritNed-verbinding geen effecten heeft op Belgisch grondgebied. De (overigens zeer geringe) effecten van de BritNed-verbinding blijven daarmee beperkt tot het grondgebied van die overheden die de overzeese verbinding tussen hun nationale koppelnetten mogelijk willen maken. Er zijn bovendien geen besluiten nodig van de Belgische overheid, hetgeen de plan- en besluitvorming over de BritNed-verbinding onnodig complexer zou maken.

3 EFFECTEN

3.1 Fysische effecten

In hoofdstuk 8 van het MER zijn de effecten van de BritNed-verbinding op het fysische milieu beschreven. Het gaat daarbij om de volgende effecten: bodemberoering, verhoging van sedimentatie, toename van zwevend stof in het zeewater, vermindering van de doorzichtdiepte in het zeewater, verhoging van de zeebodemtemperatuur en magnetische en elektrische velden.

Temperatuur en magnetische en elektrische velden

De verhoging van de zeebodemtemperatuur en het veroorzaken van (overigens zeer zwakke) elektrische en magnetische velden zijn permanente effecten. Ze zijn echter zo klein en lokaal dat met zekerheid geen sprake is van grensoverschrijdende effecten op Engels en Belgisch grondgebied, afkomstig van het tracégedeelte op Nederlands grondgebied, of andersom.

Bodemberoering

Om de kabel te installeren wordt de zeebodem lokaal beroerd. Hetzelfde geldt voor onderhoud, reparatie en eventueel weer verwijderen van de kabel. De wijze waarop dit plaatsvindt, is beschreven in hoofdstuk 5 van deel 1 van het MER. Ook de bodemberoering is zeer beperkt en lokaal en vindt plaats in een gebied van maximaal 10 meter aan weerszijden van de kabel. Nabij de grenzen van de EEZ van Engeland, België of Nederland zijn geen baggerwerkzaamheden nodig. Om die redenen kan ook ten aanzien van de bodemberoering met zekerheid worden uitgesloten dat sprake is van grensoverschrijdende effecten op Engels en Belgisch grondgebied afkomstig van werkzaamheden aan de kabel op het Nederlandse grondgebied, of andersom.

Verhoging sedimentatie, toename zwevend stof en vermindering doorzichtdiepte

Bij werkzaamheden t.b.v. de aanleg, het onderhoud, reparatie en het eventueel weer verwijderen van de kabel komt zand en slib vrij in het water. Het zand zal vrijwel direct bezinken rond de kabel. Het slib zal zich verspreiden in de richting van de stroming. Bij lage stroomsnelheden zal de bezinking van slib vrijwel direct optreden in het gebied direct rondom de kabel. Bij hoge snelheden kan grotere verplaatsing van slibdeeltjes optreden. De maximale laagdikte die gedurende korte tijd lokaal aanwezig kan zijn bedraagt 0 tot 9 mm. De gemiddelde laagdikte over de gehele betrokken oppervlak is verwaarloosbaar ($\ll 0,1$ mm).

Op basis van modelberekeningen kan worden geconcludeerd dat de effecten van de hiervoor genoemde slibverspreiding op het natuurlijke zwevend stofgehalte in het zeewater lokaal zijn en van zeer korte duur. Lokaal kan die toename, binnen de periode van één getij, boven de achtergrondwaarden uitkomen die ontstaan in een periode na een storm. Figuur H in de bijlage bij hoofdstuk 8 van deel 2 van het MER laat zien dat de 'wolk' van zwevend stof rondom de Nederlandse route niet of nauwelijks reikt tot aan het Engelse en Belgische deel van de Noordzee. Bovendien geldt dat deze toename na één getij weer ongedaan zal worden gemaakt door de relatief snelle verspreiding van het slib (zie hoofdstuk 8.5 van deel 2 van het MER).

Op basis daarvan kan worden geconcludeerd dat de lokale en tijdelijke verhoging van de sedimentatie en het gehalte aan zwevend stof in het zeewater door werkzaamheden in het Nederlandse deel van de Noordzee met zekerheid niet zullen leiden tot belangrijke negatieve gevolgen voor het Britse of Belgische deel van de Noordzee, of andersom.

3.2 Ecologische effecten

In hoofdstuk 9 van deel 2 van het MER zijn de effecten van de BritNed-verbinding op de marine ecologie beschreven. Het gaat daarbij om:

1. effecten bodemberoering/sedimentatie op bodemgebonden diergroepen/viseieren;
2. effecten zwevend stof en vermindering van doorzicht in de waterkolom op primaire productie, zichtjagende vissen, visetende vogels en filterfeeders;
3. effecten van geluid boven/onder water op vogels, zeezoogdieren en vissen;
4. effecten van lokale temperatuursstijging op bodemgebonden diergroepen/viseieren;
5. effecten van geïnduceerde magnetische velden op oriëntatie/navigatie van vissen en zeezoogdieren;
6. effecten van geïnduceerde elektrische velden op prooidetectie en gedrag vissen;
7. effecten door verandering van toxicantengehalte als gevolg van een defect aan de kabel op bodemgebonden diergroepen en viseieren.

Effecten van bodemberoering, sedimentatie, zwevend stof en doorzicht

Uit de ecologiestudie die voor dit MER is uitgevoerd blijkt dat de effecten genoemd bij 1 en 2 zo lokaal, gering en tijdelijk zijn, dat er geen significante effecten zijn te verwachten op de ecologie. Weliswaar worden er door vermindering van doorzicht effecten verwacht op primaire productie en zichtjagers, maar deze zijn zo lokaal en tijdelijk van aard (maximaal enkele getijdencycli) dat deze effecten op populatieniveau en op de schaal van het studiegebied te verwaarlozen zijn. Om die reden kan worden geconcludeerd er op dit punt ook geen sprake kan zijn van belangrijke nadelige grensoverschrijdende effecten.

Effecten van geluid onder en boven water

In het gebied waar de alternatieve Nederlandse zeeroutes dicht bij het Brits dan wel Belgisch Continentaal Plat zijn gesitueerd, komen geen belangrijke gebieden voor zeehonden voor. Om die reden zijn ten aanzien van onderwatergeluid in dit gebied alleen vissen en bruinvissen van belang. Op een afstand van 400 meter produceren de werkzaamheden een zgn. 'breedband' geluidsniveau van ongeveer 134 dB re 1 Pa. Dat is ruim onder het niveau waarbij schade kan optreden bij vissen (170 dB re 1 Pa) en zeezoogdieren zoals bruinvissen (200 dB re 1 Pa). De bronsterkte van de echolocatiegeluiden van bruinvissen ligt met 135-177 dB re 1 μ Pa wel in de buurt van deze waarde. Aangezien met de werkzaamheden overwegend laagfrequente geluiden worden geproduceerd (< 100 kHz), die door bruinvissen niet kunnen worden waargenomen, is het echter zelfs in de directe nabijheid van de aanlegwerkzaamheden niet waarschijnlijk dat bij bruinvissen maskering van deze echolocatiegeluiden optreedt.

Het gebied waar de Nederlandse routealternatieven nabij het Britse en Belgische deel van de Noordzee liggen, is een drukbevaren deel van de Noordzee. Dit betekent dat op de achtergrond al relatief veel bronnen voor onderwatergeluid aanwezig zijn in dit gebied. Daarom kan worden geconcludeerd dat het tijdelijke onderwatergeluid vanwege

de installatie niet zal opvallen en kan leiden tot belangrijke negatieve grensoverschrijdende effecten.

Ten aanzien van het geluid boven water, de lichtuitstraling ('s nachts) en de vaarbewegingen tijdens installatie, onderhoud en eventuele verwijdering van de kabel op open zee is in de ecologiestudie geconcludeerd dat deze activiteiten geen significante effecten hebben op zeevogels en zeezoogdieren. Om die reden kan worden geconcludeerd dat deze tijdelijke activiteiten op het Nederlandse deel van de Noordzee niet zullen leiden tot belangrijke negatieve milieueffecten op het Britse en Belgische deel van de Noordzee, of andersom. Ook de versturende werking van het aanbrengen van een kabelbescherming bij kruisingen met andere kabels en leidingen is zeer lokaal en zal niet leiden tot belangrijke negatieve grensoverschrijdende effecten.

Geïnduceerde magnetische en elektrische velden, verhoging zeebodemtemperatuur

De aanwezigheid van geïnduceerde magnetische en elektrische velden, en een verhoging van de zeebodemtemperatuur zijn effecten die zich voordoen tijdens het gebruik van de hoogspanningskabel. Deze effecten zijn dus niet tijdelijk. Uit de ecologiestudie die voor dit MER is uitgevoerd blijkt dat er geen gevolgen worden verwacht van geïnduceerde magnetische velden voor zeeorganismen, gezien het zeer beperkte en lokale karakter van deze velden rondom de kabel.

In de directe nabijheid van de kabel zijn effecten van het door het magnetisch veld geïnduceerde elektrische veld op kraakbeenvissen niet uit te sluiten en is onbekend of zeeprikken er hinder van ondervinden. Gezien het lokale karakter van de verstoring, het sporadische voorkomen van de betreffende soorten in het studiegebied en hun grote verspreidingsgebied, zijn effecten op populatieniveau echter niet te verwachten. Effecten op de overige fauna, inclusief beenvissen waaronder de beschermde fint, zijn niet te verwachten omdat ze geen voor magneetvelden of elektrische velden gevoelige receptoren hebben.

Uit de ecologiestudie die voor dit MER is uitgevoerd blijkt verder dat het belangrijkste potentiële effect van de bodemtemperatuurstijging een plaatselijke toename van de groeisnelheid van bodemorganismen is. Veranderingen in de soortensamenstelling worden niet verwacht, omdat de waarden binnen de natuurlijke variatie in de Noordzee liggen. De potentiële effecten op het ecosysteem zijn daarom te karakteriseren als verwaarloosbaar. Er zijn ook geen verschillen te verwachten tussen de routes.

Op grond van het voorgaande kan worden gesteld dat de magnetische en elektrische velden alsmede de verhoging van de bodemtemperatuur niet zullen leiden tot belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu op het Belgische en Brits Continentaal Plat, of andersom. Dit geldt zowel voor de zuidelijke route(s) - die lokaal dicht bij het Belgisch Continentaal Plat liggen – als voor de alternatieve noordelijke route.

Voor de onderbouwing van de conclusies ten aanzien van de effecten door aanwezigheid van geïnduceerde magnetische en elektrische velden en de lokale verhoging van de zeebodemtemperatuur, wordt verwezen naar paragraaf 9.6.3 van het hoofdstuk 9 in deel 2 van het MER.

Effecten door kortsluiting en emissie van toxicanten door emissie kabelmateriaal

Uit de ecologiestudie die voor dit MER is uitgevoerd blijkt dat, gezien het kortstondige lokale karakter van de effecten van een onverhoopte kortsluiting in een kabel voor alle routealternatieven verwaarloosbaar zijn. Omdat het toe te passen type kabel geen olieachtige substanties bevat, kan geen vervuiling van het water of de zeebodem optreden en worden dus ook geen gevolgen voor de ecologie verwacht. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat ook incidentele effecten zoals kortsluiting en emissies van kabelmateriaal niet zullen leiden tot belangrijke negatieve grensoverschrijdende effecten.

3.3 Effecten op gebruiksfuncties

In hoofdstuk 10 van deel 2 van het MER zijn de effecten van de BritNed-verbinding op de gebruiksfuncties op het Nederlandse deel van de Noordzee beschreven. Het gaat daarbij om: zand- en grindwinning, baggerverspreiding, olie- en gaswinning, kabels en leidingen, archeologie en cultuurhistorie, scheepvaart en navigatie, visserij, havenontwikkeling, militaire activiteiten, windenergie en recreatie. De gevolgen voor deze gebruiksfuncties zijn minimaal en hebben te maken met het beperkte ruimtebeslag van de kabel en de beperkte hinder als gevolg van de aanwezigheid van het materieel voor het aanleggen, het onderhoud, reparatie en het eventuele verwijderen van de kabel. Het zeer beperkte ruimtebeslag van de kabel op het Nederlandse deel van de Noordzee – inclusief een reserveringsgebied voor onderhoudswerkzaamheden van 500 meter aan weerszijden van het tracé – heeft geen gevolgen voor gebruiksfuncties op het Britse en Belgische deel van de Noordzee, of andersom.

Tijdelijke hinder door de aanwezigheid van het materieel voor werkzaamheden aan de kabel (aanleg, onderhoud en eventuele verwijdering) zal zich naar verwachting alleen voordoen als er binnen 500 tot maximaal 1.000 meter van het kabeltracé gebieden liggen waar ook relatief veel schepen voorkomen, zoals zandwingebieden, scheepvaartroutes, baggerverspreidinglocaties, olie- en gasplatforms en sommige militaire terreinen. Lokaal loopt de Zuidelijke zeeroute dicht langs de grens met het Belgisch Continentaal Plat (zie bijvoorbeeld kaart 4.5 in de kaartenbijlage). De afstand tot het Belgisch Continentaal Plat is echter overal meer dan 1 km.

De Zuidelijke zeeroute doorkruist wel een belangrijk zeevaartgebied nabij het Belgisch Continentaal Plat: het zgn. 'Noord Hinder Junction Voorzorgsgebied'. Schepen die vanuit het Belgisch Continentaal Plat naar dit verkeersgebied varen (of andersom) zouden gehinderd kunnen worden. In paragraaf 10.7.5 in deel 2 van het MER is echter aangegeven, dat er verschillende maatregelen zullen worden genomen, zodat kans op hinder en risico's voor het scheepvaartverkeer afdoende worden beperkt.

Het aanvaringsrisico over de gehele lengte van het kabeltracé en voor de gehele installatieduur ligt overigens tussen 0,001 en 0,002, afhankelijk van de route en de wijze van aanlanding (zie paragraaf 10.7.4 van deel 2 van het MER). De alternatieve Noordelijke zeeroute kruist in de omgeving van de grens tussen het Brits en Nederlands Continentaal Plat een diepwaterzone en een scheepvaartroute op het Brits Continentaal Plat. De hinder voor de scheepvaart en de risico's op een aanvaring in dit gebied zijn niet wezenlijk anders en kan ook als zeer beperkt worden beschouwd.

Een consequentie van de routing van de Zuidelijke zeeroute buiten het Belgisch Continentaal Plat is dat de kruising van de twee telecomkabels (Farland en UK-Netherlands 12) in Britse wateren plaatsvindt. In paragraaf 10.5.3 van deel 2 van het MER is aangegeven, dat kabelkruisingen beperkte hinder kunnen geven voor de respectievelijke kabelexploitanten. Kabel- en pijplijnkruisingen op de Noordzee komen echter veelvuldig voor. Om die reden worden er zogenaamde kruisingsovereenkomsten afgesloten tussen kabeleigenaren. De zeer beperkte hinder of kans op schade aan een telecomkabel als gevolg van een dergelijke kruising is echter niet significant en kan ook niet worden gekwalificeerd als negatief effect voor het milieu.

De conclusie is dat de aanwezigheid, het gebruik en de werkzaamheden voor de aanleg, het onderhoud en de verwijdering van de kabel op het Nederlands Continentaal Plat geen belangrijke hinder veroorzaakt voor gebruiksfuncties op het Brits en Belgisch Continentaal Plat, of andersom. Er is geen sprake van mogelijke hinder met belangrijke mogelijke negatieve gevolgen voor het milieu.

4 CONCLUSIE

De BritNed-verbinding op Nederlands grondgebied heeft, zowel tijdens de aanlegfase, de gebruikfase, als de eventuele verwijdering geen belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu aan de Britse en Belgische zijde van de Noordzee, of andersom. De routekeuze binnen de territoriale wateren van Nederland is onafhankelijk van de routekeuze binnen de territoriale wateren van Engeland en vice versa. De routeontwikkeling in de EEZ wordt nauwelijks beperkt door lokale natuurwaarden of gebruiksfuncties, zodat het altijd mogelijk is om de Nederlandse en Engelse tracédelen op elkaar aan sluiten, zonder dat uit oogpunt van milieu sprake is van een sub-optimale oplossing.

Omdat deze conclusie moeten worden gedeeld door de Nederlandse, Britse en Belgische overheden, heeft wel uitwisseling van milieu-informatie tussen de landen plaatsgevonden. De betrokken overheden zijn in de gelegenheid gesteld om commentaar te leveren op de Startnotitie voor de Nederlandse MER-procedure. Voor het Engelse tracégedeelte wordt geen m.e.r. uitgevoerd, maar worden uiteraard wel vergunningaanvragen ingediend waarin ook de benodigde milieuinformatie is verstrekt. De Nederlandse overheid heeft tijdig afschriften van de opgestelde 'scoping' documenten en de inhoud van deze aanvragen ontvangen. Voorts is een Nederlandse vertaling van de samenvatting van het Nederlandse MER voor commentaar aan de Engelse overheid ter beschikking gesteld. De Vlaamse overheid ontvangt een volledige versie van dit MER.